

Informatiebulletin Nationaal Park Oosterschelde december 2005, nummer 16

Bron: Informatiebulletin Nationaal Park Oosterschelde

Voor activiteiten overzicht kijk op www.npoosterschelde.nl

Oosterscheldekering

Plan Tureluur in Servicecentrum Kerkwerve

In de gezellige hal met bar van dit nieuwe centrum hangt een tentoonstelling over Plan Tureluur. Diverse informatiepanelen en een grote kaart laten zien wat het natuurontwikkelingsplan inhoudt. U vindt er achtergrondinformatie, voorlopige resultaten, meningen van betrokkenen, actuele informatie en activiteiten. Speciaal voor kinderen is er een enorme Tureluur te zien, waarop allerlei wetenswaardigheden over de vogel zijn te ontdekken.

Nieuw gebied Plan Tureluur

Op de zuidkust van Schouwen wordt een groot deel van het natuurontwikkelingsproject Plan Tureluur gerealiseerd. Binnendijks komen brakwatermoerassen met een totale oppervlakte van zo'n 1.200 hectare. Inmiddels is de westelijke helft van het plan gerealiseerd; dit deel is in beheer bij Staatsbosbeheer. Met de inrichting van het oostelijke deel, dat in beheer komt bij Natuurmonumenten, is nu een begin gemaakt. Het eerste gebied is op 4 oktober opgeleverd.

Uit: van Nature, oktober 2005

Informatieborden Uitkijkpunt Watersnoodmuseum

Het Watersnoodmuseum ligt in een prachtige omgeving. Dat is goed te zien op een plek die hoger ligt dan de rest. Om dit mogelijk te maken is afgelopen zomer bij het museum een uitkijkpunt met een drietal informatieborden gerealiseerd. Tweetal panelen geven uitleg over de kreken en de inlagen. Op het derde paneel staat een windroos; de pijlen wijzen naar een aantal karakteristieke punten in het landschap. Het uitkijkpunt is vrij toegankelijk.

Studiedag GPS

De jaarlijkse studiedag voor het Zeeuwse NME-kader stond dit jaar in het teken van Global Positioning System, oftewel GPS. Een onderwerp dat leeft in Zeeland, want het aantal aanmeldingen overschreed het maximum van 20 deelnemers. Op 27 oktober leerde Ilse Verkaart van SNP Outdoor School de deelnemers om zelf een GPS-apparaat te bedienen. Vervolgens werd een GPS-route gelopen en leerden de deelnemers om zelf routes in te voeren. Na een kennismaking met geocaching werd de dag afgesloten met een discussie over mogelijkheden om GPS in Zeeland te gebruiken.

Gele Hoornpapaver op Neeltje Jans

Al enige jaren komt op het terrein van Waterland Neeltje Jans de Gele Hoornpapaver voor. Het gaat dan om enkele planten. Echter, dit jaar bleek een massale opkomst van de soort; alleen al op het waterpark zijn op 15 juni 2005 ruim 150 exemplaren geteld. Vrijwel alle planten hebben in de loop van de zomer uitgebreid zaad geproduceerd. Gele Hoornpapaver staat op de meest recente Rode lijst (2004) en heeft daarin de hoogste zeldzaamheidsklasse (zeer zeldzaam). De soort is bovendien bedreigd en is van internationaal belang. Gele Hoornpapaver komt vooral voor in warme streken bij de zee en komt vooral voor in het vloedmerk. Over het algemeen houden groeiplaatsen niet lang stand door afkalving, kustafslag etc. De verwachting is dat de groeiplaats op Neeltje Jans nog wel even zal blijven bestaan.

Ted C.J.Sluijter

Natuur kan niet zonder Recreatie

Staatsbosbeheer heeft een recreatieplan gemaakt voor de Scherpenissepolder en de Schakerloopolder aan de zuidkust van Tholen. Deze binnendijkse natuurgebieden zijn de afgelopen jaren aangelegd in het kader van plan Tureluur. Door de aanleg van de Oosterscheldekering en daarmee het verminderen van getijde zijn veel vogelrijke slikgebieden verdwenen. Ter compensatie daarvan zijn binnendijkse natuurgebieden gemaakt. Nu de natuurplannen zijn gerealiseerd en de vogels de gebieden hebben ontdekt bekijkt Staatsbosbeheer op welke manier de mens optimaal van de gebieden kan genieten, zonder daarbij de natuurwaarden uit het oog te verliezen.

Natuur kan niet bestaan zonder recreatie. Als de mens niet kán of mág genieten van natuur ontbreekt eik draagvlak om in de toekomst natuur te ontwikkelen en bestaande natuur te beheren. Uiteraard moeten de recreatievormen en de recreatieve inrichting wel passen bij de aard van het gebied want als je er de natuur- en landschapswaarden mee aantast gooi je het kind met het badwater weg. Niet alles kan overal! Was het in het verleden nogal eens zo dat Staatsbosbeheer sterk aanbod gericht te werk ging bij recreatieve inrichting van gebieden, tegenwoordig wordt bekeken welke recreatievormen er spontaan zijn ontstaan en welke behoeften er bij de recreanten leven. Ook omgevingsfactoren als aanpassing aan infrastructuur, uitbreiding van woonwijken of bedrijventerreinen en veranderingen in verblijfsrecreatie-aanbod worden meegenomen in de plannen.

Voor de Scherpenissepolder heeft deze analyse geleid tot aanpassingen aan de recreatieve inrichting. Zo wordt voorgesteld om binnendijkse een picknickplaats te maken voor fietspassanten. Fietsers die vooral buitendijks langs het gebied rijden worden hiermee gewezen op het achterliggende landschap. Op twee plaatsen komen vogelkijkpunten in het terrein waardoor de bezoekers het gebied en de natuurwaarden optimaal kunnen beleven zonder de vogels te verstoren. De toegangen tot de gebieden worden opgeknapt en waar nodig voorzien van parkeerplekken en informatiepanelen. De Schakerloopolder is minder groot, heeft een ander gebruik en is vanaf de dijk goed beleefbaar. Hier wordt een opknopbeurt voor de entree voorgesteld en zal de informatievoorziening opnieuw worden bekeken. Voor de natuurgebiedjes aan de Heideweg en bij de inlaag van Stavenisse zijn geen speciale recreatieve maatregelen in petto. De dijk biedt hier een uitstekend uitzicht.

Staatsbosbeheer legt het plan voor aan belanghebbende organisaties en gaat dan aan de slag met de realisatie. Een kunstenaar heeft inmiddels schetsen gemaakt van de voorgestelde voorzieningen.

Guus Verhorst

Twintig nationale Parken

Nederland kent, naast de Oosterschelde, nog 19 andere Nationale Parken. Tezamen vormen zij een stelsel, waarin de grote ecosystemen van ons land zijn vertegenwoordigd. De Nationale Parken zijn de kerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Door het aaneenschakelen van natuurterreinen krijgen plant- en diersoorten grotere overlevingskansen. De Nationale Parken vormen zo de groene ruggengraat van de Nederlandse natuur. Uiteraard houdt dit groene netwerk niet bij de grens op: overal ter wereld zijn Nationale Parken ingesteld.

Integrale Beoordeling Oosterschelde gereed

Na jaren van voorbereiding is het zover. De Integrale beoordeling natuurwaarden Oosterschelde ofwel IBOS is een feit. IBOS is een initiatief van de samenwerkende partijen in projectbureau Zeeweringen: Rijkswaterstaat en de beide Zeeuwse waterschappen. De afkorting is inmiddels een begrip geworden en dateert al van eind 2002. Toen was duidelijk geworden dat als je de mogelijke effecten van de dijkversterking op de natuur wilt leren kennen, je naar het 'totaalplaatje' moet kijken. Dat is nu gebeurd. Een goede zaak, zeker met de nog vele tientallen kilometers dijk in het belangrijke natuurgebied Oosterschelde voor de boeg. Het onderzoeksrapport laat zien wat de mogelijke effecten van het project Zeeweringen zijn op de natuurwaarden en hoe deze effecten 'gemitigeerd' (tenietgedaan) kunnen worden. Eén van de bevindingen is dat je sommige dijktrajecten beter niet tegelijk in één jaar kunt uitvoeren. Dit om vogels uitwijkmogelijkheden te bieden als er op een locatie wordt gewerkt waar vogels plegen te rusten. Teveel verstoring kan achteruitgang in aantallen vogels veroorzaken; de natuurwetgeving staat dat niet toe. Om te voorkomen dat achteruitgang optreedt, adviseert IBOS de Oosterschelde als projectgebied op te delen in vier vakken, de zogenoemde 'kwadranten'. Voor het aantal trajecten en de hoeveelheid kilometers dijk die per jaar binnen een kwadrant mag worden aangepakt, gelden beperkingen. Het Overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde buigt zich op dit moment over IBOS.

Ruud Paulusse

Projectenbureau

Zeeweringen

